

Sygn. akt III C 1063/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 stycznia 2018 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie III Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Irma Lorenc
Protokolant:	sekr. sąd. Anna Gnidzińska

po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 2018 r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

przeciwko S. (...) Wojewódzkiemu Szpitalowi (...) w S.

o zapłatę

I. umarza postępowanie co do kwoty 10.773,22 zł (dziesięć tysięcy siedemset siedemdziesiąt trzy złote dwadzieścia dwa grosze);

II. oddała powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. na rzecz pozwanego (...) Wojewódzkiego Szpitala (...) w S. kwotę 3.617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt III C 1063/17

UZASADNIENIE

wyroku w postępowaniu zwykłym

Pozwem z dnia 5 kwietnia 2017 r. powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. zażądał zasądzenia od pozwanego (...) Wojewódzkiego Szpitala (...) w S. kwoty 11.171,75 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 6 kwietnia 2017 r. do dnia zapłaty i kosztami postępowania wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazano, że powód dostarczył poprzednikowi prawnemu pozwanego zamówiony towar, za który nie otrzymał zapłaty w terminie wymagalności. Powód wskazał, że na wartość przedmiotu sporu złożyło się skapitalizowane na dzień złożenia pozwu roszczenie z tytułu zapłaty w kwocie 11.009,75 zł oraz kwota 162 zł tytułem rekompensaty za koszty odzyskania należności na podstawie art. 10 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.

W sprzeciwie od wydanego w niniejszej sprawie nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania ewentualnie – nieobciążanie go kosztami procesu na podstawie art.

102 k.p.c. Pozwany zaprzeczył wszelkim, wyraźnie nieprzyznanym twierdzeniom strony przeciwnej, kwestionując jej roszczenie co do zasady i wysokości. Pozwany przywołał ponadto okoliczności dotyczące sytuacji finansowej jego poprzednika prawnego i działania powoda przy dochodzeniu roszczeń wobec pozwanego celem poparcia swego ewentualnego wniosku o nieobciążanie go kosztami postępowania na podstawie art. 102 k.p.c., w razie uznania powództwa za zasadne.

Powód pismem procesowym z dnia 13 grudnia 2017 r. podtrzymał żądania pozwu, wskazując, że dostarczył poprzednikowi pozwanego zamówiony towar, a wraz z nim faktury będące przedmiotem postępowania, skierował również do niego wezwanie do zapłaty. Powód odniósł się również do wniosku pozwanego o nieobciążanie go kosztami procesu, wywodząc, że nie ma podstaw do zastosowania art. 102 k.p.c.

Pozwany w piśmie procesowym z dnia 4 stycznia 2018 r. podtrzymał dotychczasowe stanowisko, podnosząc, że w terminie umownym dokonał zapłaty należności dochodzonej pozwem w łącznej kwocie 10.773,22 zł.

W piśmie procesowym złożonym 4 stycznia 2018 r. powód cofnął pozew ze zrzeczeniem się roszczenia co do kwoty 10.773,22 zł zapłaconej po wytoczeniu powództwa i wniósł o zasądzenie kwoty 236,53 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 6 kwietnia 2017 r. do dnia zapłaty oraz odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 10.773,22 zł od dnia 6 kwietnia 2017 r. do dnia 3 stycznia 2018 r. wraz z kwotą 162 zł tytułem rekompensaty za koszty odzyskania należności na podstawie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, nadto - kosztami procesu.

Na rozprawie w dniu 10 stycznia 2018 r. pozwany wskazał, że zgodnie z § 7 ust.2 umowy zapłata uwarunkowana była dostarczeniem prawidłowo wystawionej faktury, a taka nie została dostarczona, więc termin zapłaty nie nadszedł. Pozwany zarzucił, iż analogicznie w przypadku wykonania przeglądu technicznego powód również nie wykazał terminu zapłaty.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. zawarł w dniu 20 stycznia 2016 r. ze Szpitalem (...) im. prof. A. S. w S. umowę nr (...)/sprz. jedn. (...) w wyniku przeprowadzonego postępowania o zamówienie publiczne. W umowie tej powód zobowiązał się dostarczyć Szpitalowi wyroby medyczne zgodnie z ofertą przetargową. Zgodnie z § 7 ust. 2 umowy zapłata za dostarczone wyroby medyczne nastąpić miała przelewem na konto powoda wskazane w prawidłowo wystawionej fakturze VAT w terminie 60 dni od dnia prawidłowo zrealizowanej dostawy potwierdzonej przez przedstawicieli stron protokołem zdawczo – odbiorczym i dostarczenia prawidłowo wystawionej faktury VAT, sporządzonej w oparciu o ceny jednostkowe z oferty przetargowej za każdorazową dostawę. Stosownie do § 7 ust. 3 umowy powód zobowiązany był umieścić na fakturze dane dotyczące umowy i jej przedmiotu, tj. numer umowy, datę podpisania umowy, numer zamówienia oraz nazwę produktu/produktów, która powinna odpowiadać nazwie określonej w niniejszej umowie – pod rygorem opóźnienia płatności.

W dniu 8 listopada 2016 r. Szpital złożył powodowi zamówienie nr (...) na towary objęte przedmiotową umową.

Powód wystawił Szpitalowi w dniu 10 listopada 2016 r. fakturę VAT nr (...) na kwotę 6.345,22 zł z tytułu sprzedaży wg zamówienia (...) z terminem płatności 9 stycznia 2017 r. Towar objęty tą fakturą dostarczono Szpitalowi 14 listopada 2016 r.

Powód zawarł również z ww. Szpitalem, w grudniu 2016 r. w trybie ustawy o zamówieniach publicznych, umowę o wykonanie okresowego przeglądu technicznego sterylizatora parowego. Usługę tą wykonał 30 grudnia 2016 r. Powód w dniu 30 grudnia 2016 r. wystawił Szpitalowi fakturę VAT nr (...) na kwotę 4.428 zł z tytułu zlecenia nr (...) z terminem płatności 13 stycznia 2017 r. Fakturą tą objęto filtr powietrza, zestaw naprawczy odwadniacza, przegląd techniczny i dojazd do klienta.

Suma należności z ww. faktur wyniosła 10.773,22 zł. Do zapłaty m.in. należności nią objętych powód wezwał Szpital pismem z dnia 9 lutego 2017 r.

dowody:

- umowa z dnia 20.01.2016 r. k. 65-73
- faktury VAT k. 16-17
- wezwanie do zapłaty k. 18
- potwierdzenie nadania k. 19
- zapytanie cenowe k. 75
- pismo powoda z dnia 16.12.2016 r. k. 76
- raport serwisowy k. 77
- zamówienie k. 79
- informacja z systemu śledzenia przesyłek k. 80
- potwierdzenie odbioru k. 80

Zobowiązania ww. Szpitala przejął pozwany (...) Wojewódzki Szpital (...) w S..

okoliczności niesporne

Pozwany uregulował kwoty objęte przywołanymi fakturami w dniu 3 stycznia 2018 r.

dowód:

- potwierdzenia przelewów k. 86-87

Sąd zważył, co następuje:

Ostatecznie w piśmie procesowym z dnia 4 stycznia 2018 r. (opatrzonym błędnie datą 13 grudnia 2017 r.) powód domagał się zasądzenia od pozwanego, będącego następcą prawnym Szpitala (...) im. prof. A. S. w S. kwoty 236,53 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 6 kwietnia 2017 r. do dnia zapłaty oraz odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 10.773,22zł od dnia 6 kwietnia 2017 r. do dnia 3 stycznia 2018 r. wraz z kwotą 162 zł tytułem rekompensaty za koszty odzyskania należności na podstawie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, nadto – kosztów procesu. Powód cofnął bowiem pozew, zrzekając się roszczenia co do pierwotniej objętej nim kwoty 10.773,22 zł spłaconej po wniesieniu pozwu, tj. w dniu 3 stycznia 2018 r.

Zgodnie z treścią art. 355 § 1 k.p.c. sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie postanowienia stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne. Pozew natomiast może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia – aż do wydania wyroku (art. 203 § 1 k.p.c.). Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa, co wynika z art. 203 § 4 k.p.c.

Mając na uwadze to, że pozew w niniejszej sprawie został cofnięty wraz ze zrzeczeniem się roszczenia, w związku z czym zgoda pozwanego na taką czynność procesową nie była wymagana. Sąd nie znalazł podstaw do uznania tej czynności za niedopuszczalną w świetle art. 203 § 4 k.p.c., z tych przyczyn umorzył w punkcie I wyroku postępowanie co do ww. kwoty na podstawie art. 355 § 1 k.p.c.

W pozostałym zakresie powództwo nie mogło zostać uwzględnione. Podstawy żądania zasądzenia objętej pierwotnie pozwem kwoty 10.773,22 zł stanowiącej sumę należności wynikających z faktur VAT dołączonych do pozwu należało upatrywać w art. 535 k.c. – co do kwoty 6.345,22 zł, a w art. 750 k.c. co do kwoty 4.428 zł. Powód, po ograniczeniu powództwa, domagał się zapłaty skapitalizowanych na kwotę 236,53 zł odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od należności składających się na kwotę 10.773,22 zł za okres od dnia następnego po terminie płatności wynikającym z faktur VAT dołączonych do pozwu do dnia 5 kwietnia 2017 r., a także dalszych odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 6 kwietnia 2017 r., odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 10.773,22 zł od dnia 6 kwietnia 2017 r. do dnia 3 stycznia 2018 r. oraz 162 zł – tytułem rekompensaty za koszty odzyskania należności.

W przedmiotowej sprawie ostatecznie nie było sporne, że pomiędzy powodem i poprzednikiem prawnym pozwanego zostały zawarte dwie umowy – w trybie ustawy o zamówieniach publicznych - w wykonaniu pierwszej powód dostarczył Szpitalowi (...) im. prof. A. S. w S. towary objęte fakturą VAT z dnia 10 listopada 2016 r., a w wykonaniu drugiej powód zrealizował usługę przeglądu technicznego, objętą fakturą VAT z dnia 30 grudnia 2016 r. Ostatecznie również nie było sporne, że należności wskazane w tychże fakturach pozwany zapłacił powodowi 3 stycznia 2018 r. Sporne natomiast pozostało, czy pozwany dokonując zapłaty w tej dacie znajdował się w opóźnieniu.

Wskazać należy, iż brak jest podstaw do uznania, że umowa z dnia 20 stycznia 2016 r., którą powód załączył do pisma procesowego z dnia 13 grudnia 2017 r. była tą, która stanowiła podstawę roszczenia o zapłatę kwoty 6.345,22 zł. Faktura z dnia 10 listopada 2016 r. nie zawiera żadnej wzmianki, z której wynikałby jej związek z ową umową. Gdyby przedłożona umowa stanowiła podstawę wystawienia tejże faktury, to zgodnie z jej § 7 ust. 3 powód zobowiązany był umieścić w jej treści dane dotyczące umowy i jej przedmiotu, tj. numer umowy, datę podpisania umowy, numer zamówienia oraz nazwę produktu/produktów, która powinna odpowiadać nazwie określonej w umowie – tymczasem faktura ta wprawdzie zawiera numer zamówienia, a także nazwy produktów, to nie zawiera numeru umowy, czy daty jej podpisania, w oparciu o które to dane można byłoby te dokumenty powiązać. Powód wprawdzie przedstawił potwierdzenie dostarczenia poprzednikowi pozwanego towarów objętych ww. fakturą w dniu 14 listopada 2016 r., jednakże brak jest dowodów na to, by dostawa ta została zrealizowana w wykonaniu umowy z dnia 20 stycznia 2016 r. Powód wprawdzie przedłożył zamówienie z dnia 8 listopada 2016 r., w którym odnotowano numer przedmiotowej umowy, jednakże sam numer tego zamówienia – (...) – nie odpowiada numerowi zamówienia ujętego w analizowanej fakturze, zaś ceny jednostkowe i nazwy towarów z tego zamówienia i faktury pokrywają się jedynie częściowo.

Powód nie przedstawił również umowy, którą strony ostatecznie zawarły w przedmiocie przeglądu technicznego, a jedynie pierwszą stroną zapytania cenowego i odpowiedź powoda na nie. Wprawdzie nie rodziło finalnie sporu, że usługa ta została zrealizowana w dniu 30 grudnia 2016 r., jednakże jakie były faktyczne ustalenia stron co do terminu zapłaty wynagrodzenia powoda za tą usługę, tego w oparciu o te dokumenty stwierdzić nie sposób.

Podkreślić należy, że to umowy, a nie faktury, wezwanie do zapłaty, czy inne dokumenty o charakterze wtórnym, stanowiły źródło wzajemnych obowiązków i praw jej stron, w tym w zakresie terminu zapłaty ceny za dostarczone towary i wykonaną usługę - zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy z 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (t.j. Dz.U. z 2016 roku, poz. 684) termin zapłaty określony w umowie nie może przekraczać 60 dni, liczonych od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi, chyba że strony w umowie wyraźnie ustalą inaczej i pod warunkiem że ustalenie to nie jest rażąco nieuczciwe wobec wierzyciela. Jakże zaś były uzgodnienia pomiędzy stronami co do terminu zapłaty należności, które powód ujął w fakturach dołączonych do pozwu, tego powód nie dowiódł.

Wskazać również należy, iż zgodnie z treścią art. 8 ust. 1 ustawy z 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (t.j. Dz.U. z 2016 roku, poz. 684) w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny, wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki: wierzyciel spełnił swoje świadczenie i nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie.

Wobec niewykazania przez powoda umownych terminów zapłaty należności objętych pozwem, nie sposób było przyjąć, że pozwany dokonując zapłaty w dniu 3 stycznia 2018 r. tym terminom uchybił – z tych przyczyn roszczenie dotyczące tychże odsetek – zarówno skapitalizowanych, jak i nieskapitalizowanych, nie mogło zostać uwzględnione.

Marginalnie wskazać należy, iż z art. 4 a tejże ustawy wprost wynika, że do transakcji handlowych nie stosuje się przepisu art. 481 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121, z późn. zm.), a zatem powodowi w ogóle nie przysługiwało uprawnienie do żądania odsetek ustawowych za opóźnienie w zapłacie przewidzianych w tymże przepisie.

Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia roszczenia z tytułu rekompensaty za koszty odzyskania należności, albowiem zgodnie z treścią art. 10 ust. 1 cyt. wyżej ustawy wierzycielowi, od dnia nabycia uprawnienia do odsetek, o których mowa w art. 8 ust. 1 tej ustawy, przysługuje od dłużnika, bez wezwania, równowartość kwoty 40 euro przeliczonej na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne, stanowiącej rekompensatę za koszty odzyskiwania należności.

Mając na uwadze to, że powód nie udowodnił, że pozwany pozostawał w opóźnieniu w spełnieniu świadczenia, a tym samym, że nabył uprawnienie do odsetek, nie wykazał, by przysługiwało mu roszczenie o rekompensatę za koszty odzyskiwania należności.

Wskazać należy, iż stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd oparł o dowody z dokumentów dołączone przez powoda do pozwu i pisma procesowego z dnia 13 grudnia 2017 r., a także potwierdzenia przelewu załączone do pisma pozwanego z dnia 4 stycznia 2018 r. Powód wniósł o przeprowadzenie dowodów z dokumentacji księgowej poprzednika pozwanego na okoliczność zaksięgowania faktur i dostaw towaru, na wypadek kwestionowania przez pozwanego dostawy towaru i doręczenia faktur, jednakże z uwagi na to, iż pozwany zapłacił należności z ich tytułu, okoliczności te stały się bezsporne. Sąd oddalił wniosek pozwanego o przeprowadzenie dowodów zawnioskowanych w sprzeciwie, albowiem były one bezprzedmiotowe w tej sprawie.

W tych okolicznościach Sąd powództwo oddalił, o czym orzekł jak w pkt II sentencji.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., przyjmując, że powód przegrał proces w całości, w tym także w tej części, w której powód cofnął powództwo, albowiem nie wykazał on, że przyczyną jego cofnięcia było zaspokojenie po jego wniesieniu części roszczenia, które było wymagalne na dzień wniesienia pozwu. Na koszty procesu poniesione przez pozwanego złożyły się koszty zastępstwa procesowego – 3.600 oraz opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa -17 zł. O obowiązku ich zwrotu przez powoda orzeczono w pkt III sentencji.